
Vipraih Proktam Kashiyatropadesham

——
विप्रैः प्रोक्तं काशीयात्रोपदेशम्

——
Document Information

Text title : Vipraih Proktam Kashiyatropadesham

File name : vipraiHproktaMkAshIyAtropadesham.itx

Category : shiva, shivarahasya, tIrthakShetra, upadesha, advice

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | ugrAkhyah saptamAMshaH | adhyAyaH 29

shivagaurIsaMvAde kAshIprabhAvakathanam | 272-295||

Latest update : June 16, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 16, 2024

sanskritdocuments.org

विप्रैः प्रोक्तं काशीयात्रोपदेशम्

(शिवरडस्थान्तर्गते उग्र्राष्ये)

विप्रा उचुः

यात्रादिरतचित्तानां स्वस्वधर्मरतात्मनाम् ।

काशीवासो मुक्तिहेतुर्नान्येषां पृथिवीपते ॥ २७२ ॥

उद्धूलनविपुण्ड्राभ्यां तथा रुद्राक्षधारणात् ।

विश्वेश्वराभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २७३ ॥

(त्रिपुण्ड्रधारणे भस्मोद्धूलने शिवपूजने ।)

(रुद्राक्षधारणे यापि श्रद्धा कार्या त्वया नृप ॥) २७३ ॥

ज्ञानवापीजलस्नानात् ज्ञानेशाभ्यर्चनादपि ।

विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २७४ ॥

(ज्ञानवापीजलस्नाने ज्ञानेशाभ्यर्चने तथा ।

विश्वेशाभ्यर्चने यापि कुरु श्रद्धां महीपते ॥) २७४ ॥

द्वुण्ड्रीशपूजनात्तद्द्रव्यपाणेश्च पूजनात् ।

विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २७५ ॥

(द्वुण्ड्रीशपूजने तद्द्रव्यपाणेश्च पूजने ।

विश्वेश्वराभ्यर्चने य कुरु श्रद्धां महीपते ॥) २७५ ॥

अनन्तलैरवस्थापि कुमारस्यापि पूजनात् ।

विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २७६ ॥

(अनन्तलैरवस्थापि कुमारस्यापि पूजने ।

विश्वेश्वराभ्यर्चने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २७६ ॥

अविमुक्तीश्वरार्थात्तस्तथा नन्दीशपूजनात् ।

विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २७७ ॥

(अविमुक्तीश्वरार्यायां तथा नन्दीशपूजने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्थने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २७७ ॥
 रुद्राध्यायजपात्तद्गत्याक्षरजपात्तथा ।
 विश्वेशाभ्यर्थनाभ्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २७८ ॥
 (रुद्राध्यायजपे तद्गत्याक्षरजपे तथा ।
 विश्वेश्वराभ्यर्थने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २७८ ॥
 भृङ्गीशदृशनात्तद्गत्तारकेशस्य पूजनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्थनाभ्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २७९ ॥
 (भृङ्गीशदृशने तद्गत्तारकेशस्य पूजने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्थने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २७९ ॥
 भवानीदृशनात्तद्गच्छिवाशङ्करपूजनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्थनाभ्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८० ॥
 (भवानीदृशने तद्गच्छिवाशङ्करपूजने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्थने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८० ॥
 वीरकुण्डलस्नानात् श्रीविश्वेश्वरदर्शनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्थनाभ्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८१ ॥
 (वीरकुण्डलस्नाने श्रीविश्वेश्वरदर्शने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्थने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८१ ॥
 आमर्दकेश्वरार्यातः पापभक्षेशपूजनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्थनाभ्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८२ ॥
 (आमर्दकेश्वरार्यायां पापभक्षेशपूजने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्थने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८२ ॥
 कालकुण्डलस्नानात्कालभैरवदर्शनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्थनाभ्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८३ ॥
 (कालकुण्डलस्नाने कालभैरवदर्शने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्थने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८३ ॥
 नवत्रयेशपूजातः कालेशाभ्यर्थनादपि ।
 विश्वेशाभ्यर्थनाभ्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८४ ॥

(नवग्रहेशूपूजायां कालेशाभ्यर्चने तथा ।
 विश्वेश्वराभ्यर्चने च श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८४ ॥

कृत्तिवासेश्वरार्थातः श्रीविश्वेश्वरदर्शनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८५ ॥

(कृत्तिवासेश्वरार्थायां श्रीविश्वेश्वरदर्शने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्चने च श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८५ ॥

शिवगङ्गाजलस्नानादाग्नीश्वरदर्शनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८६ ॥

(शिवगङ्गाजलस्नानेऽध्याग्नीश्वरदर्शने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्चने च श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८६ ॥

ओङ्कारकुण्डस्नानाय्य श्रीमन्दोङ्कारदर्शनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८७ ॥

(ओङ्कारकुण्डस्नाने च श्रीमन्दोङ्करदर्शने ।
 विश्वेश्वरभ्यर्चने च श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८७ ॥

पिलिप्पिलजलस्नानात् त्रिलोचनसमर्थनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८८ ॥

(पिलिप्पिलजलस्नाने त्रिलोचनसमर्थने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्चने च श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८८ ॥

सोमेशतीर्थस्नानाय्य तथा सोमेशदर्शनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८९ ॥

(सोमेशतीर्थस्नाने च तथा सोमेशदर्शने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्चने च श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८९ ॥

केदारकुण्डस्नानाय्य तथा केदारदर्शनात् ।
 विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २९० ॥

(केदारकुण्डस्नाने च तथा केदारदर्शने ।
 विश्वेश्वराभ्यर्चने च श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २९० ॥

शिवभक्तप्रणामाय्य शिवभक्तार्थनादपि ।

विश्वेशाभ्यर्चनाय्य मा मा प्रमद भूपते ॥ २८२ ॥

(शिवभक्तप्रणामे य शिवभक्तार्थने तथा ।

विश्वेश्वराभ्यर्चने य श्रद्धां कुरु महीपते ॥) २८२ ॥

सर्वदा शिवनामानि जप काश्यां प्रयत्नतः ।

पूजयस्व मछादेवं सततं बिल्वपल्लवैः ॥ २८२ ॥

भस्ममु(नो)द्धूलनं कृत्वा त्रिपुण्ड्रं य ततः परम् ।

रुद्राक्षधारणं कृत्वा जप मन्त्रं शिवात्मकम् ॥ २८३ ॥

नित्ययात्राः पक्षयात्रा मासयात्राश्च भूरिशः ।

तथैव वारयात्राश्च कर्तव्यास्तत्र सादरम् ॥ २८४ ॥

पूजनीयाः प्रयत्नेन शैवाः काशीनिवासिनः ।

नित्यं शिवकथाः श्राव्याः श्रोतव्यास्तत्र सादरम् ॥ २८५ ॥

॥ एति शिवरहस्यान्तर्गते राजाप्रति विप्रैः प्रोक्तं काशीयात्रोपदेशं सम्पूर्णात् ॥

- ॥ श्रीशिवरहस्यम् । उग्राभ्यः सप्तमांशः । अध्यायः २८ शिवगौरीसंवादे काशीप्रभावकथनम् । २७२-२८५ ॥

- .. shrIshivarahasyam . ugrAkhyah saptamAMshaH . adhyAyaH 29 shivagaurIsaMvAde kAshIprabhAvakathanam . 272-295..

Notes:

Viprah विप्रः deliver Upadeśa उपदेश (to Rājā राजा) about the procedures to be followed during Kāśī Yātrā काशी यात्रा.

They emphasize about worshipping Viśveśa/Viśveśvara विश्वेश/विश्वेश्वर and mention about sequentially visiting and worshipping at the key spots in Kaśī काशी viz.

Worshipping Jñāneśa ज्ञानेश after taking bath at Jñānavāpī ज्ञानवापी; worshipping Dhunḍhīśa ढुण्ढीश, Daṇḍapāṇi दण्डपालि, Anantabhairava अनन्तभैरव, Kumāra कुमार, Avimukteśvara अविमुक्तेश्वर, Nandīśa नन्दीश; performing Rudrādhyāya japa रुद्राध्याय जप and Pañcākṣara japa पञ्चाक्षर जप; worshipping Bhṛṅgīśa भृङ्गीश, Tārakeśa तारकेश, Bhavānī भवानी, Śiva Śaṅkara शिव शङ्कर; worshipping Viśveśvara विश्वेश्वर after taking bath at Vīrakuṇḍa वीरकुण्ड; worshipping Āmardakeśvara आमर्दकेश्वर, Pāpabhakṣeśa पापभक्षेश; worshipping Kālabhairava कालभैरव after taking bath at Kāluṅḍa कालकुण्ड; worshipping Navagraha नवग्रह, Kāleśa कालेश, Kṛttivāseśvara कृत्तिवासेश्वर, Viśveśvara विश्वेश्वर; worshipping Agnidhreśvara अग्निधेश्वर after taking bath at Śivagaṅgā शिवगङ्गा; worshipping Śrīmadonkāra श्रीमदोङ्कार after taking

bath at Oñkarakuṇḍa; ओङ्कारकुण्ड; worshipping Trilocana त्रिलोचन after taking bath at Pilippilla पिलिप्पिल्ल; worshipping Someśa सोमेश after taking bath at Someśatīrtha सोमेशतीर्थ; worshipping Kedāra केदार after taking bath at Kedāraḥkuṇḍa केदारकुण्ड.

Kaśī काशी harbors several ŚivaTīrthaKṣetra शिवतीर्थक्षेत्र that are outlined in ŚivaRahasyam saptāṁśaḥ शिवरहस्यं सप्तंशः.

Proofread by Ruma Dewan

——
Vipraih Proktam Kashiyatropadesham
pdf was typeset on June 16, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

